

**ՎԱՐԱԿԻՉ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ,
ՍՆՆԴԱՅԻՆ ԵՎ ՔԻՄԻԱԿԱՆ
ԹՈՒՆԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ
ՀԱՄԱՃԱՐԱԿԱՅԻՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿ**

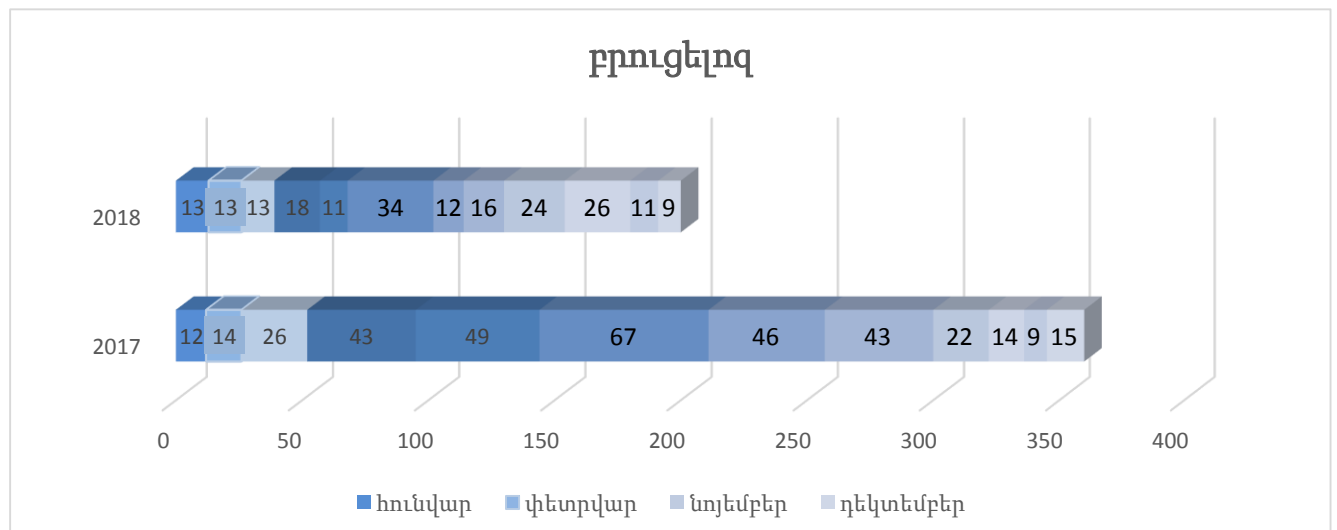
ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2018 թ.

ՎԱՐԱԿԻՉ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ, ՍՆՆԴԱՅԻՆ ԵՎ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ԹՈՒՆԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՄԱՃԱՐԱԿԱՅԻՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿ

2018թ. դեկտեմբեր ամսվա ընթացքում Հայաստանի Հանրապետությունում չեն արձանագրվել այնպիսի վարակիչ հիվանդություններ, ինչպիսիք են տիֆեր, պարատիֆեր, կատաղություն, խոլերա, ռիկետցիոզներ, փայտացում, դիֆթերիա, սուր պոլիոմիելիտ:

Հայրուկ վրանգավոր վարակներ

Բրուցելոզ

Գծապատկեր 1. Հայաստանի Հանրապետությունում 2017-2018 թթ հունվար-դեկտեմբեր ժամանակահատվածում արձանագրված բրուցելոզի դեպքերը

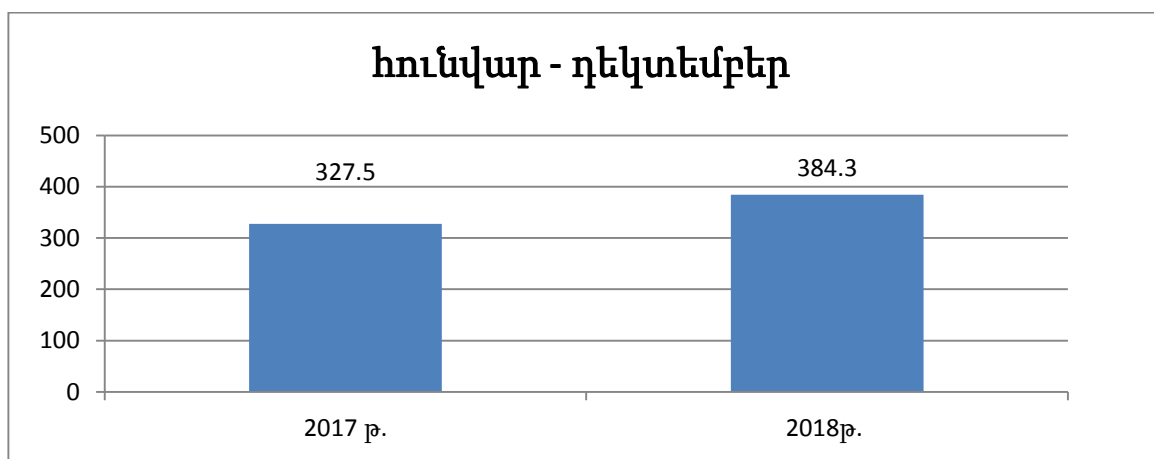
Գծապատկերի տվյալները վկայում են այն մասին, որ հանրապետությունում 2018թ. դեկտեմբերի ընթացքում արձանագրված բրուցելոզ հիվանդության դեպքերը համեմատած 2017թ. նույն ժամանակահատվածի համեմատ նվազել են 1.6 անգամ, իսկ նախորդ ամսվա համեմատ՝ 1.2 անգամ: 2018թ. դեկտեմբերի ընթացքում հանրապետությունում արձանագրվել է բրուցելոզի 9 դեպք, որից 3-ը՝ Գեղարքունիքի, 1-ը՝ Կոտայքի, 1-ը՝ Սյունիքի, 1-ը՝ Շիրակի, 1-ը՝ Արագածոտնի, 1-ը՝ Արմավիրի, 1-ը՝ Վայոց Ձորի մարզերում: Յուրաքանչյուր դեպքի մասին տեղեկատվություն է տրամադրվել ՀՀ

գյուղատնտեսության նախարարությանը՝ կենդանիների շրջանում համապատասխան միջոցառումներ կազմակերպելու համար:

Աղիքային վարակիչ հիվանդություններ

Հայաստանի Հանրապետությունում 2018թ. դեկտեմբեր ամսին արձանագրվել է աղիքային վարակիչ հիվանդությունների 685 դեպք, որից 214 դեպքն արձանագրվել է Երևան քաղաքում, 471-ը՝ մարզերում: 2017թ. նույն ժամանակահատվածի համեմատությամբ աղիքային վարակներով հիվանդացությունը աճել է 147-ով: Երևան քաղաքում նույնպես արձանագրվել է հիվանդացության աճ մոտ 1.9 անգամ, իսկ մարզերում աճը կազմել է մոտ 1.1 անգամ:

Մինչև նույն ժամանակ հունվար-դեկտեմբեր ժամանակահատվածում աղիքային վարակներով հիվանդացությունը մոտ 1.3 անգամ աճել է 2017թ. նույն ժամանակահատվածի համեմատ (դեպքերի թիվը աճել է 1720-ով):

Գծապատկեր 2. Աղիքային վարակների հիվանդացությունը 2017-2018թթ. հունվար ամսից դեկտեմբեր ամիսն ընկած ժամանակահատվածում

2018թ. նոյեմբեր ամսվա համեմատ (877 դեպք) դեկտեմբերին աղիքային վարակիչ հիվանդությունների դեպքերի թիվը նվազել է 252-ով:

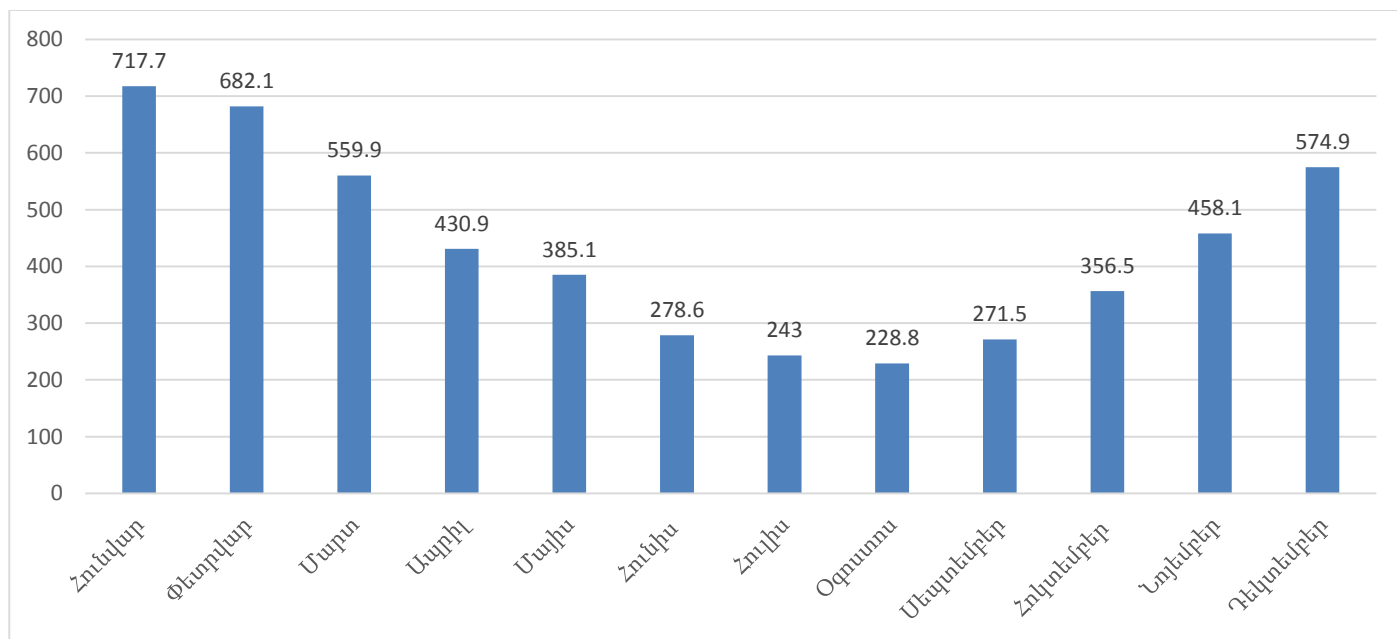
Արձանագրված աղիքային վարակիչ հիվանդությունների օջախներում իրականացվել են համաճարակաբանական հետազոտություններ և հակահամաճարակային միջոցառումներ՝ վարակի հետագա տարածումը և բռնկումների առաջացումը կանխարգելելու նպատակով:

Հայաստանի Հանրապետությունում 2018թ. դեկտեմբեր ամսին աղիքային վարակիչ հիվանդությունների բռնկումներ չեն արձանագրվել:

Օդակաթիլային վարակներ

Գրիպ և Սուր շնչառական վարակ

2018թ. դեկտեմբեր ամսին Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գրանցվել է սուր շնչառական վարակներով (այսուհետ՝ ՍՇՎ) պայմանավորված հիվանդացության ցածր ակտիվություն՝ չնայած այն հանգամանքին, որ մի քանի մարզերում, մասնավորապես՝ Արարատի, Գեղարքունիքի և Տավուշի, գրանցվել է միջին ակտիվություն: ՍՇՎ դեպքերը համեմատած նախորդ ամսվա հետ աճել են 1.2 անգամ, ինչը համահունչ է սեզոնին: 2018թ նոյեմբերի ընդհանուր ցուցանիշը 2017թ. նույն ժամանակահատվածի համեմատ աճել է 1.3 անգամ, 2016թ. համեմատ նվազել՝ 1.9 անգամ: Առավել շատ դեպքեր շարունակվում են արձանագրվել են 0-4 տ երեխաների շրջանում :

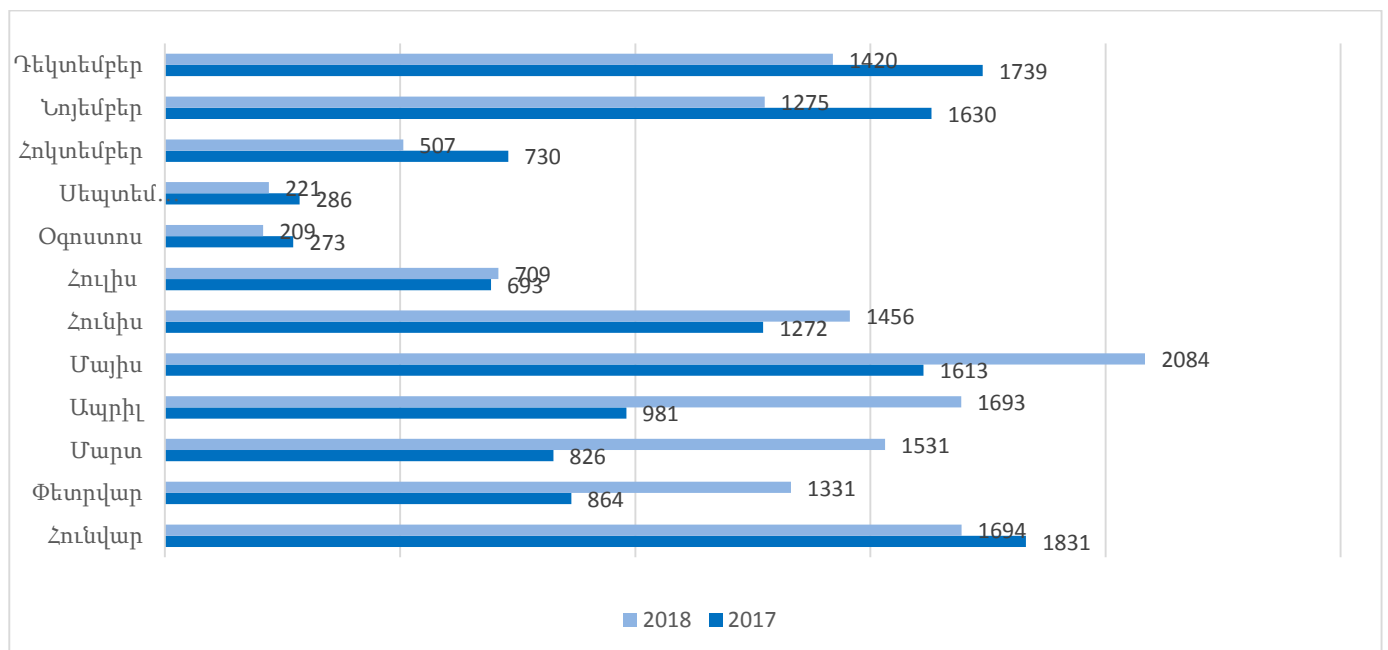
Գծապատկեր 3. 2017-2018 թթ. հոկտեմբեր – դեկտեմբեր ամիսների ընթացքում արձանագրված սուր շնչառական վարակների ցուցանիշն ըստ ամիսների 100 000 բնակչի հաշվարկով

Դեկտեմբերի ընթացքում գրիպի դեպքային համաճարակաբանական հսկողության շրջանակներում, գրիպանման հիվանդություններից և ծանր սուր շնչառական վարակներից հետազոտվել է 221 նմուշ: Լաբորատոր հետազոտության արդյունքում

արձանագրվել է գրիպի Ա տեսակի H1N1 ենթատեսակի 39 դեպք, ռինովիրուսի 26 դեպք, ադենովիրուսի 10 դեպք, ռեսպիրատոր սենտիցիալ վիրուսի 15 դեպք, բոկավիրուսի 1 դեպք, ռեսպիրատոր սենտիցիալ վիրուս+ ադենովիրուսի 1 դեպք, բոկավիրուս+ ադենովիրուսի 1 դեպք: Նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում արձանագրվել էր գրիպ Բ-ի 41 դեպք, գրիպի Ա տեսակի H1N1 ենթատեսակի 5 դեպք, ռինովիրուս 14 դեպք, պարագրիպի 8 դեպք, ռեսպիրատոր սենտիցիալ վիրուսի 10 դեպք, բոկավիրուսի 11 դեպք, ադենովիրուսի 6 դեպք:

Այլ օդակաթիլային վարակներ (ջրծաղիկ, քուրեշ, վարակային մոնոնուկլեոզ)

Ջրծաղիկ

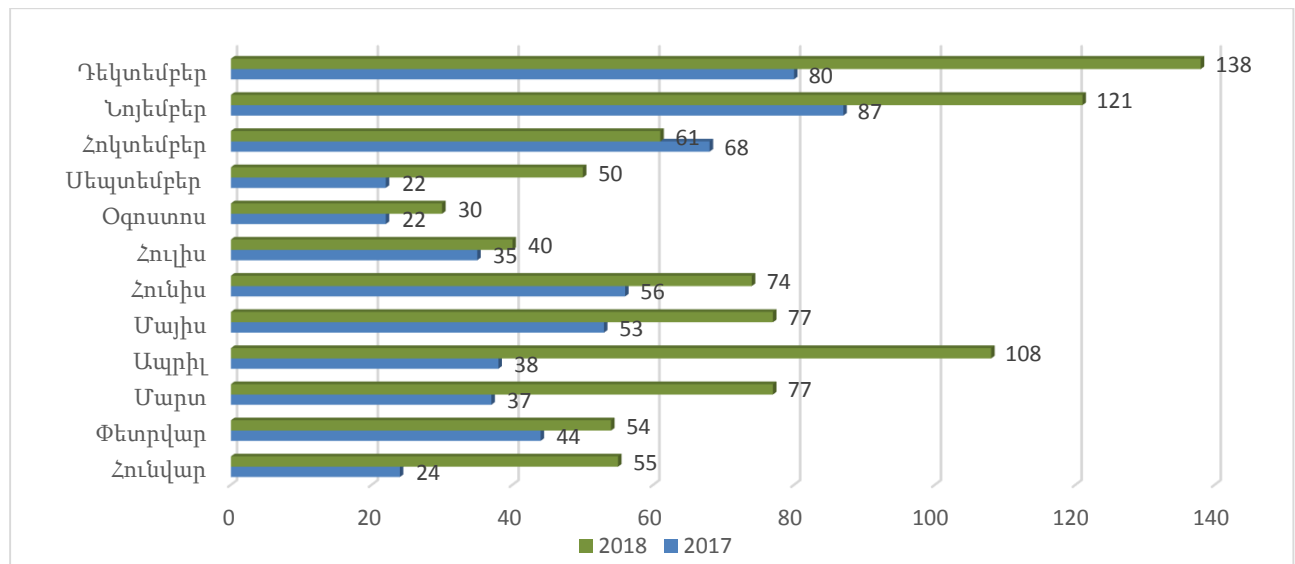
Գծապատկեր 4. Հայաստանի Հանրապետությունում 2017 և 2018 թթ հունվար-դեկտեմբեր ժամանակահատվածում արձանագրված ջրծաղիկ դեպքերը

Համաձայն վերլուծության տվյալների՝ 2018թ. դեկտեմբերին արձանագրված ջրծաղիկ դեպքերը նախորդ ամսվա համեմատ աճել են 1.1 անգամ, իսկ 2017թ նույն ժամանակահատվածի համեմատ նվազել՝ 1.2 անգամ: Ընդհանուր առմամբ դեպքերի 90% արձանագրվել է 0-18 տարեկանների շրջանում, որից 40%՝ 3-6 տարեկան երեխաների շրջանում, կազմակերպ կոլեկտիվներում: Հարկ է նշել, որ դեպքերի մեծ մասը արձանագրվել է քաղաքային բնակչության շրջանում, որտեղ առկա են պայմաններ մարդկանց ավելի սերտ շփման համար: Նշված ժամանակահատվածում

հղիների շրջանում արձանագրվել է 1 դեպք: Տեղեկատվությունը տրամադրվել է ՀՀ ԱՆ մոր և մանկան վարչություն:

Ընտանեկան և կազմակերպ օջախներում հնարավորության սահմաններում առաջին դեպքերը մեկուսացվում են և հսկողություն է սահմանվում հիվանդի հետ շփված երեխաների նկատմամբ:

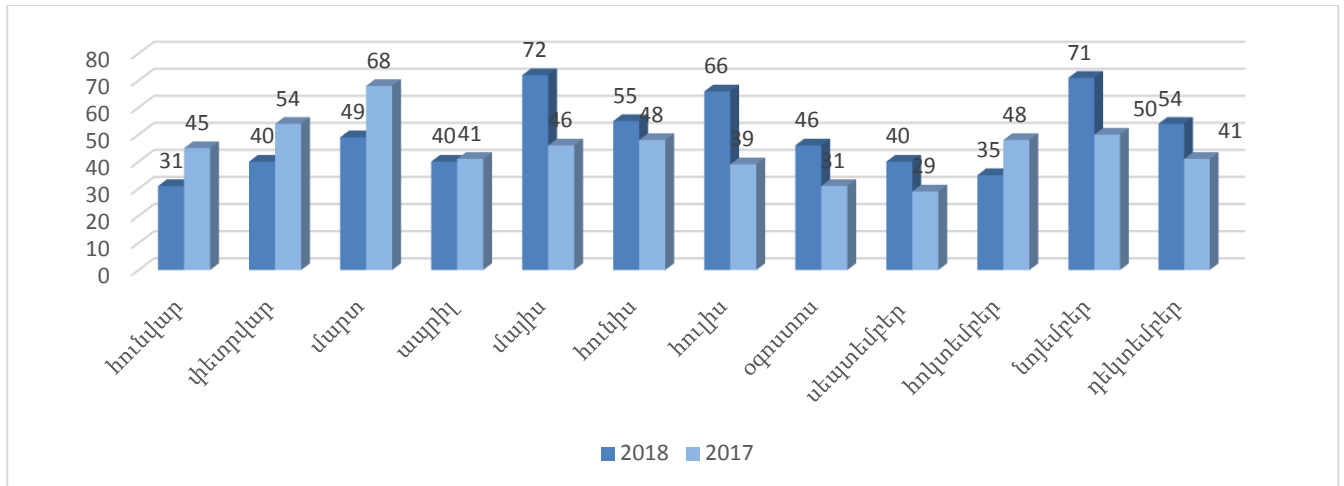
Քույրեշ

Գծապատկեր 5. Հայաստանի Հանրապետությունում 2017 և 2018 թթ. հունվար-դեկտեմբեր ժամանակահատվածում արձանագրված քույրեշի դեպքերը

Գծապատկերի տվյալները վկայում են այն մասին, որ 2018թ. դեկտեմբերին արձանագրված քույրեշի դեպքերը նախորդ ամսվա համեմատ աճել են 1.1 անգամ, 2017թ. նույն ժամանակահատվածի համեմատ՝ 1.7 անգամ: Առավել շատ դեպքեր արձանագրվել են 3-6 տարեկան երեխաների շրջանում՝ 86 դեպք, ինչը կազմում է ընդամենի 62.3%-ը: Դեպքերի մեծ մասը արձանագրվել է քաղաքային բնակչության շրջանում: Բոլոր դեպքերն ենթարկվել են համաճարակաբանական հետազոտության, որի նպատակն է հնարավոր վարակի աղբյուր հանդիսացող հիվանդության ջնջված ձևերով հիվանդների հայտնաբերումը, կանխելով վարակի հետագա տարածումը:

Վարակային մոնոնուկլեոզ

Գծապատկեր 6. Հայաստանի Հանրապետությունում 2017 և 2018թթ հունվար-դեկտեմբեր ժամանակահատվածում արձանագրված վարակային մոնոնուկլեոզի դեպքերը

Ինչպես երևում է գծապատկերից, 2018թ. դեկտեմբերին արձանագրված մոնոնուկլեոզի դեպքերը նախորդ ամսվա համեմատ նվազել են 1.3 անգամ, իսկ 2017թ. նույն ժամանակահատվածի համեմատ՝ 1.3 անգամ: Նշված ժամանակահատվածում արձանագրվել է մոնոնուկլեոզի 54 դեպք, որից 83.0% կազմում են 0-18 տարեկանները: Բոլոր դեպքերի հայտնաբերման ժամանակ իրականացվում է համաճարակաբանական հետազոտություն՝ ուղղված հիվանդի շրջապատում հիվանդների և վարակակիրների հայտնաբերմանը:

Իմունականիսարգելում

Հայաստանի Հանրապետությունում կառավարելի վարակիչ հիվանդությունների առումով իրավիճակը բարենպաստ է: Գրանցվել է կարմրուկի 1 դեպք, կապույտ հազի 4 դեպք՝ չպատվաստած և թերի պատվաստված անձանց շրջանում:

1 տարեկան երեխաների շրջանում պատվաստումներում ամբողջական ընդգրկվածության միջին հանրապետական ցուցանիշը դեկտեմբեր ամսին կազմել է 90% (նպատակային ցուցանիշը՝ 90%): 2 տարեկան երեխաների շրջանում պատվաստումներում ամբողջական ընդգրկվածության միջին հանրապետական ցուցանիշը կազմել է 91 % (նպատակային ցուցանիշը՝ 90%): 7 տարեկան երեխաների շրջանում պատվաստումներում ամբողջական ընդգրկվածության միջին հանրապետական ցուցանիշը կազմել է 95% (նպատակային ցուցանիշը՝ 90%):

Բնակչության շրջանում պատվաստումներում ընդգրկվածության բարձր ցուցանիշների շարունակական ապահովումը կնպաստի հանրապետությունում կառավարելի վարակիչ հիվանդությունների առումով բարենպաստ համաճարակային իրավիճակի պահպանմանը:

Սուր արտաընդերային վիրուսային հեպատիտներ

Հայաստանի Հանրապետությունում դեկտեմբեր ամսին նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ արտաընդերային սուր վիրուսային հեպատիտի հիվանդացության ցուցանիշը մնացել է նույնը:

Սույն թվականի դեկտեմբեր ամսին արձանագրվել է արտաընդերային սուր վիրուսային հեպատիտի 3 դեպք: Վարակման հավանական պատճառները և ուղիներն են ինվազիվ միջամտությունները՝ ատամնաքուժական, սեռական ուղին:

Սննդային թունավորումներ

Հանրապետության տարածքում դեկտեմբեր ամսին արձանագրվել է սննդային թունավորման՝ բոտուլիզմի 2 դեպք մեկական տուժածով, սնկից թունավորման 2 դեպք մեկական տուժածով: 0-14 տարեկան երեխաների շրջանում թունավորման դեպքեր չեն արձանագրվել: Բոտուլիզմի դեպքերը արձանագրվել են Գեղարքունիքի և Կոտայքի մարզում, իսկ սնկից թունավորումները Կոտայքի և Արմավիրի մարզում: Բոտուլիզմի դեպքերի պատճառ է հանդիսացել տուժածների կողմից օգտագործված տնային պայմաններում պատրաստած պղպեղի պահածոն, սնկից թունավորումների համար՝ իրենց կողմից հավաքած սունկը: Սննդային թունավորման դեպքերի վերջնական ախտորոշումը դրվել է համաճարակաբանական տվյալների և կլինիկական նշանների հիման վրա:

Սննդային թունավորման դեպքերի կանխարգելման նպատակով օջախներում իրականացվել է բժշկահիգիենիկ գիտելիքների տարածում՝ սննդային թունավորումների առաջացման պատճառների, կանխարգելման հիմնական սկզբունքների վերաբերյալ: Սննդային թունավորումների կանխարգելման վերաբերյալ, բնակչության իրազեկվածության բարձրացման նպատակով, տարբեր լրատվամիջոցներով պարբերաբար իրականացվում է քարոզչություն:

Քիմիական թունավորումներ

Հայաստանի Հանրապետությունում դեկտեմբեր ամսվա ընթացքում արձանագրված քիմիական թունավորումների 45.1%-ը գրանցվել է Երևան քաղաքում, իսկ 54.9%-ը՝ մարզերում: Արձանագրված դեպքերի գերակշիռ մասը (40.0%) առաջացել է օրգանական լուծիչների, մասնավորապես՝ շմոլ գազի և այլ կենցաղային նյութերի թունավոր ազդեցությունից, ինչը պայմանավորված է շմոլ գազով թունավորումների սեզոնային բարձրացումով, 24.6%-ը՝ դեղամիջոցներով թունավորումներն են՝ ինքնաբուժման և ծնողի անուշադրության հետևանքով, 20.6%-ն՝ ակոհոլային թունավորումները՝ ակոհոլի բարձր չափաբաժինների ընդունումից, 0.6% թունավոր կենդանիների խայթոցի արդյունքում, 1.7%-ն՝ օճառների և լվացող նյութերի թունավոր ազդեցությունից, 0.6%-ը՝ խոտաբույսերից, 0.5%-ը՝ թմրամիջոցներից, 1.7%-ը՝ թունաքիմիկատների և 9.7%-ն՝ այլ և չճշտված ծագման թունավոր նյութերի ազդեցությունից:

2018թ. դեկտեմբեր ամիսը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի հետ համեմատելիս, կարելի է դիտարկել, որ քիմիական թունավորումների հիվանդացության ցուցանիշը նվազել է 1.1 անգամ: